

Kriminalisti v Banki Slovenije

PETRA SOVDAT, MONIKA WEISS
finance@finance.si

Kriminalisti Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) so v minulih dneh v Banki Slovenije (BS) zbirali informacije o nalogah in pristojnostih centralne banke pri nadzoru poslovanja bank. Novi obiski kriminalistov se napovedujejo tudi NLB.

Po naših informacijah kriminalisti v BS preiskujejo, ali bi BS lahko preprečila bančno luknjo oziroma ali bi morala bolj nadzorovati poslovne banke in njihovo dajanje posojil. To je, spomnimo, privedlo do ogromne bančne luknje, zaradi katere se strošek sanacije, bolje rečeno gašenja požara, približuje petim milijardam evrov, dve banki, Probanka in Factor banka, pa sta že v likvidaciji.

NPU na BS in BS na NPU

Uradno iz centralne banke na vprašanje, ali jih je obiskala policija - tudi zaradi kakšnih drugih postopkov (denimo kazenskih ovadb v zvezi z lanskim izbrisom imetnikov podrejenih obveznic), odgovarjajo le: »Ker se postopki, ki jih navajate, ne vodijo pri Banki Slovenije, z njihovim številom nismo seznanjeni, prav tako postopkov, s katerimi smo seznanjeni, ne moremo komentirati.«

Dodajmo pa, da BS in NPU sodelujeta že dlje časa: en kriminalist je stalno prisoten v centralni banki, ta pa je NPU »posodila« enega svojega inšpektorja.

Kratki stiki

Tožilstvo je sicer že septembra 2012 ustanovilo posebno preiskovalno skupino za preiskovanje gospodarskega kriminala v bankah, ki jo vodi Jože Kozina. V skupini sodelujejo še dva tožilca, šest kriminalistov, urad za preprečevanje pranja denarja, od lani pa tudi predstavniki BS. Kozina in vodja specializiranega državnega tožilstva (SDT) Harij Furlan sta sicer lani

dejala: »NLB nesodeluje in nam jemlje dragoceni čas. Znotraj bančne trdnjave NLB so še vedno ljudje, ki jim ni v interesu, da se razišče gospodarski kriminal v bankah.«

V NLB so to zanikali. Septembra letos so sporočili: »V letu in pol smo ugotovili sume kaznivih dejanj pri 47 naložbah, zoper 28 oseb pa smo podali kazenske ovadbe. V kazenskih postopkih je banka priglasila skupaj za 50 milijonov evrov premoženjskopravnih zahtevkov. V letu 2014 smo vložili tudi dve odškodninski tožbi, ki senanašata na oškodovanja večjih vrednosti, skupaj osem milijonov evrov, izpred več let.«

Kriminalisti kmalu v NLB?

Upravi NLB pa se, kot kaže, obeta obisk policije, povezan z lanskim izbrisom podrejenih obveznic NLB. Na policiji so nam namreč ta ponedeljek potrdili, da so pred nekaj dnevi od specializiranega državnega tožilstva prejeli v preveritev naznanilo o sumu storitve kaznivega dejanja. Konkretno se veže na kazensko ovadbo, ki jo je avgusta letos (poleg tožb) vložilo Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD).

Positiven in negativen kapital NLB na isti dan

VZMD je, spomnimo, ovadila pet članov uprave NLB zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti.

V ovadbi VZMD opozarja, da je NLB v bilanci na dan 30. septembra 2013 uradno izkazala pozitiven kapital v višini 835 milijonov evrov, BS pa je na isti dan ugotovila negativen kapital v višini (minus) 318 milijonov evrov ter na podlagi te ugotovitve izbrisala vse delnice in podrejene obveznice NLB.

Iz tega po prepričanju VZMD nedvomno izhaja, da je uprava NLB storila vsaj eno kaznivo dejanje: »Če je ugotovitev BS o negativnem kapitalu NLB na 30. septembra 2013 v višini 318 milijonov evrov resnična, sledi, da je uprava NLB potvorila kapital te banke na isti dan za več kot milijardo evrov, kar pomeni kaznivo dejanje po prvem odstavku 230. člena KZ-1.«

Iz NLB, ki jo vodi Janko Medja, so komentirali le, da so ovadbo podrobno proučili in ugotovili, da je v celoti neutemeljena: »Vzpostavili smo stik s policijo in sami ponudili popolno sodelovanje pri preiskavi z namenom, da bi čim prej razčistili vse dvome, ki jih ovadba prinaša.«

Halo, kaj so delali BS in revizorji bank?!

Iz BS, ki je po mnenju mnogih poznavalcev dejansko (poleg finančnega ministrstva) odgovorna za lanske scenarije dokapitalizacij bank, omenjeno ogromno razliko v kapitalu NLB razlagajo, če povzamemo: Rezultati skrbnega pregleda, ki so bili pri bankah tudi podlaga za oceno izgub bank, so bili znani šele v začet-

ku decembra 2013. Posledično niti BS niti uprave bank prej niso razpolagale z zneski dodatno potrebnih oslabitev, izhajajočih iz pregleda kakovosti sredstev po stanju na 31. decembra 2012, ki so seveda posledično vplivale tudi na oceno finančnega položaja teh bank po stanju na dan 30. septembra 2013.

Do take argumentacije je izredno kritičen Tadej Kotnik, kolumnist Financ in imetnik izbranih podrejenih obveznic: »Z ogromno zamudo neki zunanji pregled ugotovi multimilijardno dodatno luknjo in zdaj vsi, ki to revidirajo in/ali nadzirajo, pravijo, da te multimilijardne luknje sami, brez tega zunanjskega pregleda, niti pod razno in niti teoretično niso mogli zaznati!« Sprašuje se, zakaj potem sploh imamo revizorje in nadzorne ustanove in zakaj potem sploh koga sodno preganjajo zaradi potvorbe bilanc. »Če ne NLB ne BS, z vsemi stotinami »strokovnjakov«, ne revizorji NLB s svojimi desetimi »strokovnjakov«, niso bili zmožni zaznati večmilijardne luknje in negativnega kapitala, kako naj bi potem v Merkurju, Vegradu, holdingih Zvon ... z bistveno manjšimi ekipami tovrstnih »strokovnjakov« prepoznali manjšo luknjo in negativen kapital? Zakaj neki so potem šli vodilni Enrona v zapor, saj so zgolj spregledali multimilijardno luknjo in negativen kapital, ki ju je potem ugotovil neki zunanji pregled!«